

Rada
Európskej únie

V Bruseli 9. apríla 2021
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2018/0230(COD)

14153/20
ADD 1

JEUN 137
EDUC 452
EMPL 572
SOC 820
SPORT 52
COHAFA 78
PROCIV 102
COMPET 643
ECOFIN 1165
CADREFIN 463
CODEC 1373

NÁVRH ODÔVODNENÉHO STANOVISKA RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia
NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,
ktorým sa zriaďuje program Európsky zbor solidarity
a zrušujú nariadenia (EÚ) 2018/1475 a (EÚ) č. 375/2014
– návrh odôvodneného stanoviska Rady

I. ÚVOD

1. Komisia 11. júna 2018 prijala návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje program Európsky zbor solidarity a zrušujú [nariadenie o Európskom zbore solidarity] a nariadenie (EÚ) č. 375/2014¹.
2. Európsky parlament prijal pozíciu v prvom čítaní 12. marca 2019².
3. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko 17. októbra 2018³. Európsky výbor regiónov zaujal stanovisko na svojom zasadnutí 5. – 6. decembra 2018⁴.
4. Rada sa na svojom zasadnutí 26. novembra 2018 dohodla na čiastočnom všeobecnom smerovaní⁵ k návrhu Komisie, ktorým sa predsedníctvu udeľuje mandát na rokovania s Európskym parlamentom. V priebehu rokovaní sa uskutočnili štyri trialógy a mnohé zasadnutia na technickej úrovni, pričom na poslednom trialógu 11. decembra 2020 sa dosiahla predbežná celková dohoda.
5. Výbor stálych predstaviteľov 18. decembra 2020 schválil konečné kompromisné znenie, ktoré vyplynulo z týchto trialógov⁶. Znenie sa následne postúpilo Európskemu parlamentu.

¹ 9993/1/18 REV 1 + ADD 1 – 5.

² Ú. v. EÚ C 23, 21.1.2021, s. 218 – 251.

³ EESC-2018-04028-AC.

⁴ 5321/19.

⁵ 14787/18.

⁶ 13847/20.

6. Výbor CULT Európskeho parlamentu toto konečné kompromisné znenie jednomyseľne schválil 11. januára 2021⁷.

II. CIEĽ

7. Všeobecným cieľom programu Európsky zbor solidarity (ESC) na roky 2021 – 2027 je zvýšiť zapojenie mladých ľudí a organizácií do dostupných a vysokokvalitných činností v oblasti solidarity, predovšetkým dobrovoľníckej činnosti, a tým prispieť k posilňovaniu súdržnosti, solidarity, demokracie, európskej identity a aktívneho občianstva v Únii aj mimo nej, riešiť spoločenské a humanitárne výzvy na mieste, predovšetkým so zameraním sa na podporu udržateľného rozvoja, sociálneho začlenenia a rovnakých príležitostí.
8. V programe sa stanovujú dve zložky akcií zamerané na účasť mladých ľudí, a to jedna zameraná na činnosti v oblasti solidarity a druhá na činnosti humanitárnej pomoci (Európsky dobrovoľnícky zbor pre humanitárnu pomoc). Akcie, ktoré program podporuje v rámci oboch zložiek, zahŕňajú dobrovoľnícku činnosť, projekty v oblasti solidarity, činnosti v oblasti vytvárania sietí a opatrenia na zabezpečenie kvality a podporné opatrenia.
9. Programom sa podporujú činnosti v oblasti solidarity, ktoré predstavujú jasnú európsku pridanú hodnotu napríklad prostredníctvom svojho nadnárodného charakteru, schopnosti dopĺňať ostatné programy a politiky na všetkých úrovniach, európskeho rozmeru, pokiaľ ide o ich témy, ciele, prístupy, očakávané výsledky a ďalšie aspekty, prístupu zameraného na zapojenie mladých ľudí z rôznych prostredí, prínosu k účinnému využívaniu nástrojov Únie na zabezpečovanie transparentnosti a uznávanie kvalifikácií.

⁷<https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/217229/CULT%20Voting%20session%2011%20January%202021%20Results.pdf>

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

10. Pozícia Rady v prvom čítaní obsahuje takmer všetky zmeny návrhu Komisie, na ktorých sa Rada dohodla vo svojom čiasťočnom všeobecnom smerovaní z 26. novembra 2018, a najmä:

- požiadavku, aby účastníci mali oprávnený pobyt v zúčastnenej krajine,
- vymedzenie portálu ESC,
- možnosť využiť maximálne 20 % rozpočtu na dobrovoľnícke činnosti v rámci krajiny,
- preskúmanie v polovici trvania, ktoré má Komisia predložiť do 31. decembra 2024,
- doplnenie doložky o preventívnych a nápravných opatreniach na ochranu záujmov Únie v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a
- niekoľko pozmeňujúcich návrhov k odôvodneniam.

11. Pozícia Rady v prvom čítaní obsahuje aj tieto kľúčové prvky, o ktorých spoluzákonodarcovia dosiahli dohodu v rámci trialógov:

Hlavné otázky

12. Európsky parlament vyjadril obavy týkajúce sa riadenia programu a obmedzenej úlohy Parlamentu v rozhodovacom procese v prípade, že sa počas programového obdobia zavedú nové iniciatívy. Spoluzákonodarcovia sa dohodli na doplnení nového odôvodnenia, v ktorom sa jasne uvádza, že akcie alebo iniciatívy, ktoré sa nepodporujú podľa tohto nariadenia, sa nemôžu zahrnúť do pracovného programu.
13. Finančné krytie, na ktorom sa spoluzákonodarcovia dohodli, je suma, o ktorej rozhodla Európska rada v kontexte viacročného finančného rámca (VFR) na roky 2021 – 2027, a to 1009 miliónov EUR. Táto suma predstavuje zníženie rozpočtu zhruba o 20 % v porovnaní s pôvodným návrhom Komisie, a to 1260 miliónov EUR.
14. Pokiaľ ide o rozsah a rozdelenie rozpočtu programu, dohodlo sa, že sa z programu vypustí zložka týkajúca sa sťaží a pracovných miest a zodpovedajúci rozpočet (8 %) sa pridá zložke zameranej na solidaritu, ktorá potom dostane 94 % rozpočtu. Zostávajúcich 6 % rozpočtu sa vyčlení na zložku zameranú na humanitárnu pomoc.
15. Hoci je ESC v zásade programom zameraným na začleňovanie, aby sa tento aspekt zdôraznil, vložil sa doň nový článok o začlenení mladých ľudí s nedostatkom príležitostí, ako aj niekoľko ďalších ustanovení, ktorými sa posilňuje inkluzívnosť programu.

16. Počas rokovaní medzi spoluzákondarcami boli dôležitými otázkami aj poistné krytie a požiadavky na previerku. Ako výsledok rokovaní a čiastočne aj na základe skúseností získaných z pandémie COVID-19 a jej vplyvu na dobrovoľníkov ESC sa do rôznych častí znenia vložilo viacero ustanovení, ktorými sa zlepšuje poistenie účastníkov, rozširuje jeho krytie a posilňujú sa bezpečnostné kontroly na ochranu zraniteľných osôb, ako sú deti.
17. Pokiaľ ide o vekovú hranicu pre dobrovoľníkov v oblasti humanitárnej pomoci, v znení sa zachováva všeobecné pravidlo vekového ohraničenia 18 – 30 rokov pre všetkých dobrovoľníkov, pridáva sa však osobitná výnimka pre dobrovoľníkov v oblasti humanitárnej pomoci (horná veková hranica 35 rokov). Posilnili sa ustanovenia týkajúce sa skúsených inštruktorov, mentorov a expertov.
18. Európsky parlament navrhol rozsiahle pozmeňujúce návrhy a dodatočné návrhy znenia pre zložku programu zameranú na humanitárnu pomoc, spoluzákondarcovia sa dohodli, že niektoré z nich akceptujú, pričom prihliadli na to, že napriek svojim osobitným črtám zložka zameraná na humanitárnu pomoc predstavuje len 6 % programu. Konečný kompromis týkajúci sa ustanovení programu zameraných na humanitárnu pomoc je v tejto súvislosti vyrovnaný a okrem zvýšenia vekovej hranice sa spoluzákondarcovia dohodli na zahrnutí hlavných zásad humanitárnej pomoci a posilnených ochranných opatrení, ktoré sa týkajú dobrovoľníckej činnosti na podporu operácií humanitárnej pomoci.

Ďalšie otázky

19. Zatiaľ čo Komisia pôvodne navrhla obmedzený súbor ukazovateľov, Rada a Európsky parlament súhlasili s doplnením podrobnejších ukazovateľov do prílohy.
20. Spoluzákonodarcovia sa dohodli na posilnení ustanovení týkajúcich sa zúčastnených organizácií, najmä pokiaľ ide o značku kvality ESC.
21. Spoluzákonodarcovia sa tiež dohodli na posilnení ustanovení týkajúcich sa priebežného hodnotenia programu a certifikácie známkou excelentnosti.
22. Niekoľko ustanovení sa zmenilo v nadväznosti na horizontálny prístup Rady ku všetkým spisom súvisiacim s VFR. Týkajú sa najmä doplnenia trvania programu v článku 1 tak, aby bolo v súlade s časovým rámcom VFR na roky 2021 – 2027, ustanovení týkajúcich sa účasti tretích krajín, ustanovení o kumulatívnom a alternatívnom financovaní a ustanovení o retroaktivite (program ESC na roky 2021 – 2027 sa uplatňuje od 1. januára 2021).

IV. ZÁVER

23. Do pozície Rady v prvom čítaní sa v plnej miere premietla celková kompromisná dohoda, ktorá sa za pomoci Komisie dosiahla počas rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom.
24. Túto kompromisnú dohodu potvrdila predsedníčka Výboru CULT Európskeho parlamentu v liste predsedovi Výboru stálych predstaviteľov 15. januára 2021. V uvedenom liste predsedníčka výboru CULT uvádza, že ak Rada Parlamentu formálne zašle svoju pozíciu v dohodnutom znení, odporučí plénu, aby s výhradou overenia právnikmi lingvistami pozíciu Rady prijalo v druhom čítaní Parlamentu bez pozmeňujúcich návrhov.
-